

STRESZCZENIE ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

pt. „Prawo do prywatności”

Autor rozprawy: mgr Ewa Haratym

Promotor: prof. dr hab. Andrzej Szmyt

Promotor pomocniczy: dr Agnieszka Gajda

Niniejsza dysertacja została poświęcona wszechstronnej analizie prawa do prywatności. Punktem wyjścia do rozważań było założenie, że ludzie zawsze odczuwali potrzebę prywatności. Początkowo prywatność była silnie powiązana z odczuciem wstydu, który to zaś był determinowany wierzeniami religijnymi. W miarę rozwoju społeczeństw kwestie pojmowania prywatności ewoluowały z uwagi na poszerzenie kręgu osób, które dopuszczały się ingerencji, a także pojawienie się nowych technologii umożliwiających dokonanie ataków na prywatność w dotąd nieznaną formę oraz rozpowszechnienie informacji o jednostce na dotąd niespotykaną skalę. Idea kształtowania się prawa do prywatności rozpoczęła się wraz z publikacją artykułu S. Warrena i L. Brandeisa *The Right to Privacy*, w którym to przedstawiono koncepcję prywatności jako prawa do pozostawienia w spokoju.

Od 1890 roku, kiedy to został opublikowany powyższy artykuł kwestia prawa do prywatności oraz samej prywatności była przedmiotem zainteresowania nie tylko prawników, lecz również przedstawicieli innych dziedzin nauki, m.in. filozofów, socjologów. Ochrona prywatnej sfery życia została zagwarantowana w wielu aktach prawa krajowego oraz aktach prawa międzynarodowego. Kwestie związane z zapewnieniem jednostce należytego poziomu ochrony budzą współcześnie nadal wiele dylematów. Wynika to z faktu, iż pojęcie prawo do prywatności jest pojęciem bardzo pojemnym, jego zakres krzyżuje się z zakresem innych praw i wolności jednostki. Co więcej, prawo to nie jest prawem absolutnym i równoważy się z innymi wartościami np. bezpieczeństwem publicznym, prawami i wolnościami innych podmiotów. Nie powstała także uniwersalna definicja prawa do prywatności.

Celem rozprawy doktorskiej jest przedstawienie problematyki prawa do prywatności w kontekście historycznym, wkładu jaki w ukształtowanie się tego prawa ma orzecznictwo w

szczególności sądów europejskich i międzynarodowych. W pracy zostało przedstawione także prawo do prywatności w korelacji z bezpieczeństwem jednostki.

W trakcie badań wykorzystano kilka metod badawczych, w szczególności: metodę historyczną (w szczególności w rozdziale I i II) oraz metodę historycznoprawną (w rozdziałach III – VII), metodę teoretycznoprawną (głównie w rozdziale II), metodę prawnoporównawczą (w rozdziałach III – VI), metodę dogmatycznoprawną (w rozdziałach II – VII).

Struktura pracy została zdeterminowana przez podjęty problem badawczy i przyjęte założenia metodologiczne. Rozprawa doktorska składa się ze wstępu, siedmiu rozdziałów i zakończenia. W rozdziale I zostały przedstawione: geneza prawa do prywatności, historia tego prawa oraz jego ewolucja od czasów starożytnych. W II rozdziale omówione zostały koncepcje prawa do prywatności. Podjęta została także próba przedstawienia zakresu pojęcia prywatność. Rozdział III traktuje o prywatności w uniwersalnym systemie ochrony praw człowieka. W rozdziale IV omówiono kwestię prawa do prywatności w europejskim systemie ochrony praw człowieka. Rozdział V zaś dotyczy prawa do prywatności w pozaeuropejskich systemach ochrony praw człowieka. W rozdziale VI zaprezentowano kwestie dotyczące ochrony prywatności w prawie polskim. Ostatni rozdział jest poświęcony korelacji prawa do prywatności z bezpieczeństwem jednostki.